

Offerkoftan på???

Jag öppnar brevlådan och tar upp lokaltidningen. ”Nu igen” tänker jag och känner mig mer morgontrött än innan. Åter igen handlar första sidan om ”ett offer” som det är synd om. Visst är det så att människor kommer i kläm och hanteras omänskligt av myndigheter och blir illa behandlade. Men det är inte det som ger mig känslan av olust utan det är medias sätt att använda ”mänskliga offer” för sin egen saks skull. Det är som att använda lidande människors elände för att komma in i mig och göra mig upprörd, förbannad, knyta näven och vilja gå ut på gator och torg och säga ”nu får det vara nog.” Tidningen vill ha engagemang från träskallar till läsare och hoppas därmed få sälja fler lösnummer och öka sina vinster så att tidningen får vara kvar.

Problemet är att det finns en folklig trötthet på metoden att skramla liv i det dåliga samvetet. Den moderna människan orkar inte ha dåligt samvete. Det är alldeles för tungt att ha ett samvete att släpa på. Istället skickar vi ett bidrag till en insamlingsgala som har en helkväll på teve. Det får oss att må bra och ger oss botemedel mot samvetet. Vi gör i alla fall något genom att sms:a in någon hundring. Så är det klart och problemet med samvetet är balanserat för ett tag tills vi blir medvetna om ”att vi har det så bra, medan andra lider, men vi får betala av lite så får de andra också en chans.”

Häromdagen fick jag veta att den hjälporganisation som jag skickar in pengar till använder 40% av mina pengar till sin egen administration. Då fick jag syn på bunten med tiggARBREv som kommer varje månad från olika organisationer. De vill att jag skall vara med och rädda hela världen med mitt bidrag, helst ett varje månad. Jag tog ett brev och konstaterade att jag för ett år sedan skickade in 250 kronor och nu får jag varje månad ett brev som kostar organisationen 25 kronor att skicka till mig. Så på det år som gått har jag kostat hjälparen 300 kronor och fortsättning följer. Alltså är jag en förlustaffär för organisationen och inget annat. Ska jag ha dåligt samvete för det också?

Frågan är vilka behov den här nya välgörenheten tillfredsställer hos oss svenskar. Tevesända insamlingar är det mest amerikanska av allt som vi tagit över. Det är en form av amerikansk optimism där allt är möjligt om det bara finns pengar i handen. Det goda är mängden pengar och då finns det alltid lösningar i det tysta för det behöver aldrig redovisas. Vi kan köpa den okritiska hållningen och säga att de som ställer otäcka frågor är ”the bad gays” som kan ifrågasätta godheten hos människor som vill dela med sig. Själv kommer jag ihåg min barndom då vi hade ”offergång” i kyrkan. Alla fick gå fram och lämna ett kuvert med pengar och det kallades för ”offergåvan.” För vems skull offerar man en del av sig själv? Häromdagen tappades jag på blod för att doktorn hade sagt att jag skulle må bättre av det. Säkert är det så med offerkoftan på?

*Per-Arne Bengtsson, präst i Svenska kyrkan
epost: per-arne.bengtsson@svenskakyrkan.se*